

“Ziekenfondsen zijn hefboomen voor rechtvaardige maatschappij”

Geert Messiaen beschrijft de uitdagingen voor de ziekenfondsen

De gezondheidszorg en in het bijzonder de ziekenfondsen staan voor grote uitdagingen. Geert Messiaen, secretaris-generaal van de Landsbond van Liberale Mutualiteiten, zet ze in zijn nieuwe boek op een rij. Hij ziet een nieuwe rol voor de ziekenfondsen en kijkt ook over de grens, naar de houding en sociale plannen van Europa. “We mogen de boot niet missen, de Liberale Mutualiteiten zijn klaar voor de toekomst”, zegt Messiaen vol vertrouwen.

Wanneer we Geert Messiaen in zijn kantoor in de Brusselse Livornostraat ontmoeten, maken we meteen kennis met zijn gedrevenheid. Hij toont ons een flinke stapel mappen en documenten. Een lijvig dossier waaruit zijn derde boek **Uitdagingen voor de ziekenfondsen in de eenentwintigste eeuw** is geboren. Eerder schreef Messiaen ook *Onvoltooide Symfonie* (2007) en *Gezondheid is geen koopwaar* (2009).

“Ik ben geen Herman Brusselmans”, zegt Geert Messiaen. “Ik sluit me niet op in een kamertje met pen en papier. Dit boek is het resultaat van ervaringen, van vergaderingen, van contacten met collega’s, medewerkers en beleidsmakers uit de gezondheidssector. Met die informatie en inzichten ga ik aan de slag. Het is een proces dat nooit stopt. Ik verzamel nu al voedsel voor misschien wel een vierde boek.”

Het denk- en schrijfwerk leverde 15 uitdagingen op. Een waarschuwing?

In deze snel veranderende wereld zijn we verplicht om ons constant aan te passen en te moderniseren. Ik denk dat we alert en paraat moeten zijn. Door deze uitdagingen op te lijsten, wil ik signalen geven. Niet enkel voor mijn eigen organisatie, maar naar alle actoren uit de gezondheidszorg en de wetgever. Het is zeker geen vingerwijzing. Met mijn boek heb ik ook willen bewijzen dat ziekenfondsen vandaag op de goede weg zijn. Het zijn niet meer de verzekerings- en uitbetalingsinstellingen van weleer.

In welke rol ziet u de ziekenfondsen van de toekomst?

Ze evolueren van uitbetalingsinstellingen naar contact- en servicecentra. En van ziekteverzekeraars naar gezondheidsdienstverleners. Dat is een opmerkelijke ontwikkeling. Ik streef naar overleg, samenwerking en coördinatie ten voordele van de patiënt. Nu gaat een patiënt bij een dokter, bij de mutualiteit, bij de dienst gezinszorg of thuisverpleging, bij een dienst maatschappelijk werk. Iedereen loopt elkaar wat voor de voeten. Een ziekenfonds zal meer en meer de regisseur van de optimale zorg worden. Dat betekent dat we aan tafel zullen gaan zitten met verschillende hulp- en zorgverleners om de best mogelijke behandeling en zorg voor een patiënt uit te werken.

Waarom passen ziekenfondsen prima in die functie?

Ziekenfondsen zijn zo een beetje de vakbonden van de patiënten. Het zijn uitstekende bindmiddelen, die streven naar dialoog. Naast het feit dat een ziekenfonds over een uitgebreid dossier van de patiënt beschikt, is de laagdrempeligheid een belangrijk pluspunt. Niemand heeft problemen om een ziekenfonds binnen te stappen.

We zijn een leidraad voor zowel Jonge als oudere mensen, gepensioneerden, gezonden, zieken, mensen met een beperking, enz. Iedereen kan een leven lang bij ons terecht. Dat contact mogen we niet verliezen.

Wordt die persoonlijke begeleiding belangrijker in een tijd waarin alles digitaal wordt?

Zeker en vast. Op vlak van informatisering evolueren wij goed mee. Ik denk aan systemen als MyCareNet, e-Health en de Kruispuntbank. Ze zijn belangrijk en nuttig, maar bovenal blijft de patiënt voor ons centraal staan. We moeten er ook rekening mee houden dat een aantal mensen digitaal nog niet mee zijn. Het contact via lokale ziekenfondsen is van groot belang. Als ziekenfonds moeten we een luisterend oor kunnen bieden aan onze leden.

In het boek breekt u een lans voor een coherent gezondheidsbeleid.

Twaalf ministers zijn momenteel bevoegd voor gezondheid in ons land. Die versnippering maakt een echt beleid onmogelijk. We hebben nood aan een strategisch kader. Vereenvoudigen is nodig, maar we moeten ook vooruitziend zijn. Hoe willen we het gezondheidsbeleid zien evolueren in ons land? In een splitsing geloof ik niet. De zorggrens is voor mij niet de taalgrens.

Welke van de 15 uitdagingen moeten we snel aanpakken?

Het is geen limitatieve opsomming. Die lijst kan constant veranderen. Maar naast gecoördineerd samenwerken, moeten we ons toelagen op preventie. Het voorkomen van ziekten en aandoeningen is een belangrijke taak. Gezondheidspreventie kan volgens mij enkel slagen wanneer

acties en activiteiten ondersteund worden door heel wat actoren uit het maatschappelijk leven, ze wetenschappelijk onderbouwd zijn en lange tijd worden gevoerd. Ook hier wordt veel te versnipperd gewerkt. Met een gezamenlijke federale actie kan je in ons land 11 miljoen mensen bereiken. Dat is toch niet niks.

In een tijd van besparen, ontsnapt ook de gezondheidssector niet.

Het budget voor de ziekteverzekering zou jaarlijks met 4,5% moeten stijgen bovenop de index om de noden in de gezondheidszorg te lenigen. Is het dan realistisch om deze groeinorm met een aantal procenten in te krimpen en zo de mensen aan te zetten om zich bijkomend te verzekeren? Men loopt zo het risico naar een gezondheidszorg met twee snelheden te evolueren. Een voor de rijken en een voor de armen.

Uiteraard zijn we bereid om mee te werken aan het beheersen van uitgaven. Iedereen staat voor zijn verantwoordelijkheid en moet besparen. Maar het gaat hier wel over gezondheid. Het goede evenwicht zoeken is essentieel. Gezondheid is immers geen koopwaar. Gezondheid is misschien wel kostelijk, maar vooral de mens is kostbaar. Dat mogen we nooit uit het oog verliezen. In dat opzicht zie ik de mutualiteiten als belangrijke hefboomen voor een rechtvaardige maatschappij.

Buiten onze grenzen hoopt u op een Europees statuut voor de ziekenfondsen.

Investeren in zorg, is investeren in de samenleving. Dat geldt zowel lokaal, federaal als binnen Europa. Dat ziekenfondsen andere accenten leggen, komt de dienstverlening ten goede. Maar ik wil waarschuwen voor wat ik in Europa zie, waar sommige ziekenfondsen de commerciële richting uitgaan. Voor die tendens moeten we opletten en een front vormen. De invloed van Europa zal blijven stijgen. Met LM moeten we ons daarom scharen bij de ziekenfondsen die solidariteit hoog in het vaandel hebben staan. Daar hebben we alle belang bij. Zo kunnen we onze kwaliteiten ten volle uitspelen.

"Een ziekenfonds zal meer en meer de regisseur van de optimale zorg worden."

Het boek Uitdagingen voor de ziekenfondsen in de eenentwintigste eeuw van Geert Messiaen is uitgegeven door Garant.